

VIRTUÁLNÍ HOSPITACE – NĚMECKÝ JAZYK: PLÁNY A SNY

ODBORNÁ ANALÝZA HODINY (EVALUACE)

Autor: Mgr. Jana Nálepová, Ph.D.

Cílem hodiny je motivace žáků, využití poznatků z předešlých hodin, procvičení komunikace na téma Sny a přání s využitím podmiňovacího způsobu. Učebna je připravena na práci ve skupinách, jsou vytvořeny čtyři ostrůvky pro čtyřčlenné skupiny.

1. Organizační úvod hodiny

V organizačním úvodu hodiny píše vyučující na tabuli číslo a téma hodiny a jejich jednotlivých fází. Zde by měla učitelka ještě více dbát na to, aby nemluvila zády k žákům, tedy nemluvit při psaní na tabuli. Hodina je velmi dobře promyšlená a připravená, což je zřejmé nejen z připravených materiálů a z časového plánu, ale také z toho, že již v úvodu hodiny vyučující zadává žákům domácí úkol, který si žáci spolu s tématem hodiny zapisují do sešitů. Na konci hodiny tím nemusí ztrácet čas, jak bývá obvyklé.

2. Práce s obrázkem, motivace, úvodní část

V úvodu další části pracuje celá třída v plénu a diskutuje na téma „Wovon träumen wir?“ Učitelka moderuje diskuzi, klade otázky, žáci odpovídají. Eventuální chyby v gramatice a fonetice neopravuje, ale opakuje odpověď ve správném tvaru, se správnou výslovností.

Poté žáci dostanou ve skupinách fotografii osoby, každá skupina jinou. Každý člen skupiny má svůj pracovní list s touto fotografií a ve skupině společně diskutují, o čem asi sní osoba na obrázku. Vyučující prochází třídou, věnuje se postupně jednotlivým kroužkům, opravuje chyby, klade doplňující otázky a iniciuje diskuzi. Žáci pracují aktivně, jsou pravděpodobně zvyklí na tento způsob práce. Je přesně určen čas, který mají v této fázi práce k dispozici. Učitelka také upozorní, že se blíží konec vyhrazeného času.

V úvodu učitelka zdůraznila, že si každý musí na svůj papír poznamenat, na čem se skupina dohodla, mohla však ještě připomenout, jak budou posléze práci expertní skupiny prezentovat. Žáci jsou ale očividně na tuto metodu zvyklí a rychle vytvoří nové skupiny (metoda expertních skupin). Vyučující zdůrazní, že prezentující mají využít podmiňovací způsob, a opět udá čas, který mají žáci k dispozici. Nově vytvořené skupiny pak pracují samostatně a učitelka přechází k jednotlivým skupinám.

3. Prezentace

V další části pracují žáci ve stejných skupinách, každá dostane jeden ze čtyř textů, které vypráví o osobách, s nimiž se žáci seznámili v předchozí části skrze fotografie. Každý žák čte tiše sám, společně si vysvětlují neznámá slovíčka. Pokud nikdo německé slovo nezná, ptají se vyučující, která význam vysvětluje převážně německy. Poté celá skupina srovnává své hypotézy s informacemi z textu.

4. Fáze sémantizace

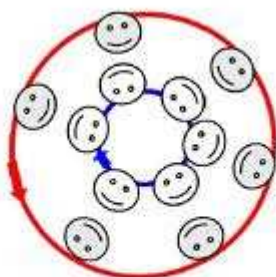
Následuje část, v níž žáci pracují ve stejné skupině se zavřenými knihami a shrnují informace o osobách, které z textu získali. Ze zadání, které dostali, není zcela jasné, zda mají mluvit i o hypotézách, které si stanovili v úvodní části. Mají se informovat o tom, jak se osoba jmenuje, jaké je její povolání a jaké má sny a přání. Zde vyučující zapomněla připomenout časový limit pro tuto část práce. Procházela třídou od jedné skupiny ke druhé a korigovala případné chyby, povzbuzovala k mluvení méně aktivní žáky.

5. Procvičení

Poté se žáci vrátí do původních skupin, prezentují zde získané informace, opět mají využít kondicionál a německy vysvětlit novou slovní zásobu. Učitelka opravuje chyby, klade doplňující otázky. Na závěr se ubezpečí, že jsou všichni s prací hotovi.

6. Využití informací a závěr hodiny

V závěrečné fázi využila učitelka metodu „Kugellager“ nebo „Karusellgespräch“, kdy vytvořila dva soustředné kruhy. Vyučující klade otázku, vnitřní kruh mluví o dané osobě – o koho se jedná, jakou má profesi, co o něm ví z textu. Vnější kruh naslouchá a opravuje eventuální chyby. Učitelka doplňuje informace nebo zasahuje, pokud někdo nemluví k tématu. Vnitřní i vnější kruh následně udělá krok vlevo. Nyní hovoří vnější kruh na dané téma. Protože je počet žáků lichý, zapojí se vyučující jako posluchač v jedné dvojici. Potom opět udělají všichni krok vlevo. Vnitřní kruh klade otázky k osobě manažerky, vnější kruh odpovídá ano/ne.

„Kugellager“ / Innenkreis-Außenkreis

(In: <http://www.goodschool.de/alt/methoden/> 28. 8. 2010)

Žáci se vrátí do lavic, vyučující jednou větou shrne obsah hodiny a připomene a vysvětlí domácí úkol. Učitelka poděkuje za práci a rozloučí se.

Závěrečné shrnutí

Hodina byla vyučující velmi dobře připravena tak, že žáci byli během celé vyučovací jednotky aktivní a spolupracovali. Využitá metoda umožňuje zapojení všech žáků, učitelka je po celou dobu povzbuzovala ke komunikaci a pomáhala jim v případě, že neznali některá slova nebo správné gramatické tvary. V případě, že žáci udělali gramatickou chybu, je neopravovala a nenapomínala, ale na chybu upozornila tím, že řekla správný tvar. Mohla by se ovšem věnovat i chybám ve správné výslovnosti.

Žáci se učí německý jazyk třetím rokem, nevíme sice, s jakou hodinovou dotací, ale ze znalostí žáků je vidět velmi dobrá úroveň komunikační kompetence. Žáci pracují převážně v interakci a je zřejmé, že jsou zvyklí spolupracovat v aktivizujících sociálních formách a metodách.